

KËSHILLI I EUROPËS
GJYKATA EUROPIANE E TË DREJTAVE TË NJERIUT

ÇËSHITJA SHKALLA KUNDËR SHQIPËRISË

(ANKIMI NR.26866/05)

VENDIM

(themeli)

STRASBURG

10 Maj 2011

Ky vendim do të marrë formë të prerë në rrethanat e përcaktuara në Nenin 44 §2 të Konventës. Ai mund t'i nënshtrohet rishikimit redaktues.

Në çështjen Shkalla kundër Shqipërisë,

Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut (Seksioni i katërt), në cilësinë e një Dhome të përbërë nga:

Nikolas Bratza, *Kryetar,*

Lech Garlicki,

Ljiljana Mijović,

Sverre Erik Jebens,

Päivi Hirvelä,

Ledi Bianku,

Vincent A. de Gaetano, *gjyqtarë,*

dhe Lawrence Early, *Regjistruer i Seksionit,*

Pas shqyrtimit me dyer të mbyllyra më 12 Prill 2011,

Shpall vendimin e mëposhtëm, të miratuar po në atë datë:

PROCEDURA

1. Çështja e ka zanafillën në ankimin (nr. 26866/05) kundër Republikës së Shqipërisë e depozituar në Gjykatë sipas Nenit 34 të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore ("Konventa") nga një shtetas Shqiptar, Z. Ardian Shkalla ("ankuesi"), më 13 Korrik 2005.

2. Ankuesi u përfaqësua nga Z. A. Kasapi, avokat që ushtron profesionin e tij në Tiranë. Qeveria Shqiptare ("Qeveria") u përfaqësua nga Agjentja e saj në atë kohë, Znj. S. Meneri, dhe, më pas, nga Znj. E. Hajro.

3. Ankuesi pretendoi se ka patur shkelje të së drejtës së tij për akses në gjykatë sipas Nenit 6 § 1 të Konventës dhe se procedurat penale ndaj tij mbajtur *in absentia* kanë qenë të padrejta.

4. Më 16 Qershor 2008 Kryetari i Seksionit të Katërt të Gjykatës të cilit i ishte caktuar çështja vendosi ta njoftojë Qeverinë për ankimin. Gjithashtu, u vendos që themeli i çështjes të shqyrtohej në të njëjtën kohë me pranueshmërinë e tij (Neni 29 § 1).

5. Secila nga palët, ankuesi dhe Qeveria depozituan vëzhgimet e tyre me shkrim mbi pranueshmërinë dhe themelin e çështjes (Rregulli 59 § 1).

FAKTET

RRETHANAT E ÇËSHTJES

6. Ankuesi ka lindur në Tiranë në vitin 1978 dhe aktualisht vuan dënimin me burgim të përjetshëm.

A. Hetimi penal

7. Më 6 Qershor 2001 u vranë dy njerëz. K ishte dëshmitar okular i ngjarjes.

8. Më 9 Qershor 2001 prokurori vendosi të procedonte me identifikimin e autorit të krimit dhe ftoi K të merrte pjesë. K-së iu dhanë tetë fotografi dhe ai tregoi ankuesin si autor të krimit, pasi bëri përshkrimin e tij fizik. Avokati i ankuesit nuk ishte i pranishëm.

9. Më 9 Qershor 2001, policia kontrolloi në mënyrë të pasuksesshme shtëpinë e ankuesit. Vendndodhja e tij nuk dihej.

10. Më 9 Korrik 2001, prokurori akuzoi ankuesin për vrasje në rrethana rënduese dhe armëmbajtje pa leje. Njoftimi i akuzave të prokurorit u bë i ditur nga nënshkrimi i avokatit të caktuar kryesisht për të përfaqësuar ankuesin.

11. Më 21 Korrik 2001, Gjykata e Rrethit Tiranë (“Gjykata e Rrethit”) urdhëroi arrestimin e ankuesit. Megjithatë urdhri nuk mund të zbatohet meqenëse ankuesi nuk mund të gjendej.

12. Më 3 Tetor 2001, policia kreu një kontroll të mëtejshëm të shtëpisë së ankuesit në mënyrë të pasuksesshme. Vendndodhja e tij mbeti e panjohur.

13. Më 11 Tetor 2001, ankuesi u deklarua i fshehur nga drejtësia sipas Nenit 247 të Kodit të Procedurës Penale (“KPP”).

B. Procedurat gjyqësore

14. Më 12 Tetor 2001, prokurori vendosi të dërgojë ankuesin për gjykim. Avokati i ankuesit i caktuar kryesisht u informua në kohën e duhur.

15. Më 21 Dhjetor 2001, prokurori parashtroi konkluzionet e tij përfundimtare në të cilat ai kërkoi që ankuesi të dënohej me burgim të përjetshëm. Në të njëjtën ditë avokati i ankuesit i caktuar kryesisht parashtroi konkluzionet e tij përfundimtare në të cilat ai kundërshtonte paligjshmërinë e procedurës së identifikimit e cila ishte kryer në mungesë të avokatit të ankuesit. Ai kërkoi që dënimi me burgim të jetë më pak se 25 vjet duke marrë parasysh faktin se ankuesi nuk ishte përsëritës dhe se ai ishte i ri dhe kishte nivel të ulët arsimimi.

16. Në të njëjtën ditë Gjykata e Rrethit e shpalli ankuesin fajtor sipas akuzës dhe e dënoi atë me burgim të përjetshëm. Dukej se ankuesi jetonte në Greqi në kohë materiale.

17. Më 28 Dhejtor 2001, sipas Nenit 43 § 3 i KPP-së, babai i ankuesit autorizoi një avokat për të përfaqësuar ankuesin dhe depozitoi të gjitha ankimet e nevojshme.

18. Më 31 Dhjetor 2001, avokati depozitoi një ankim kundër dënimit të ankuesit. Ankimi, i cili gjithashtu kishte nënshkrimin e ankuesit, bazohej në pika të faktit dhe të ligjit.

19. Më 26 Prill 2002, pas procedurave *in absentia*, Gjykata e Apelit Tiranë (“Gjykata e Apelit”) la në fuqi vendimin e Gjykatës së Rrethit. Ajo konstatoi se ankuesi ishte deklaruar i fshehur pas përpjekjeve të pasuksesshme për të zbuluar vendndodhjen e tij dhe se njoftimet e gjykatës së shkallës së parë i ishin dërguar avokatit të tij të caktuar kryesisht në përputhje me ligjin.

20. Më 17 Maj 2002 ankuesi apeloj, nëpërmjet avokatit të zgjedhur nga familja, para Gjykatës së Lartë. Ai u ankua *inter alia* se mungesa e tij gjatë procedurave të gjykatave më të ulëta kishte ndikuar negativisht ndaj tij dhe se ai nuk ishte njoftuar për procedurat sipas ligjit. Ankuesi pohoi se ai nuk i mohonte akuzat kundër tij por rrethanat e çështjes ishin unike dhe kërkonin një këndvështrim të ndryshëm të themelit të çështjes. Ankimi kishte nënshkrimin e ankuesit dhe të avokatit të zgjedhur nga familja e tij.

21. Më 15 Janar 2003, Gjykata e Lartë rrëzoi apelimin e ankuesit. Ajo argumentoi se Gjykata e Rrethit e kishte njoftuar në mënyrë të saktë ankuesin në adresën e shtëpisë së tij. Për më tepër, vëllezërit dhe nëna e tij ishin thirrur si dëshmitarë në një nga seancat dëgjimore të gjykatës së shkallës së parë. Gjykata e Lartë konsideroi se mospjesëmarrja e ankuesit në gjykim pasqyrore zgjedhjen e tij, siç dëshmohej në apelimet e tij, dhe jo mungesën e mundësisë ofruar nga gjykatat më të ulëta për t’u paraqitur në gjykimin e tij dhe për të kundërshtuar akuzat. Gjykata e Lartë hodhi poshtë, si të pabazuar, argumentin e ankuesit se dënimi me burgim do të kishte qenë më pak i ashpër nëse ai do të kishte ndjekur procedurat.

22. Duke jetuar akoma në Greqi, ankuesi u informua me 14 Qershor 2003 mbi rezultatin e procedurave të mësipërme, pra që ai ishte dënuar me burgim të përjetshëm në Shqipëri. Në të njëjtën ditë, ai iu dorëzua policisë Shqiptare me qëllim që të kërkonte drejtësi në lidhje me dënimin e tij dhe gjykimin e pretenduar të padrejtë *in absentia*.

23. Më 12 Janar 2005 ankuesi autorizoi një avokat për të paraqitur një ankim kushtetues.

24. Më 15 Janar 2005 ankuesi depozitoi një ankim kushtetues. Ai pohoi se ishte gjykuar *in absentia* dhe interesat e tij nuk ishin mbrojtur siç duhet pranë gjykatës së shkallës së parë. Avokati i caktuar kryesisht ishte caktuar nga prokurori në vend që të caktohej nga gjykata. Ankuesi nuk ishte njoftuar asnjëherë për asnjë dokument në lidhje me çështjen e tij. Për më tepër, ankuesi pretendonte se ai ishte deklaruar i fshehur mbi bazën e dëshmisë jobindëse. Fakti që ai u dorëzua pas përfundimit të gjykimit të tij ishte një shenjë e mëtejshme se ai nuk ishte njoftuar në kohën e duhur për procedurat. Ai gjithashtu pretendoi se ishte falsifikuar nënshkrimi i tij në ankimet para Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës së Lartë.

25. Më 1 Shkurt 2005, Gjykata Kushtetuese pasi vërejti se ankimi i ankuesit ishte parashtruar në një zarf të vulosur më 17 Janar 2005, e deklaroi ankimin të papranueshëm si të depozituar jashtë afatit.

26. Në një letër të datës 15 Shkurt 2005, avokati i ankuesit informoi Gjykatën

Kushtetuese *inter alia* se meqenëse afati kishte mbaruar në ditë pushimi (një të Shtunë), ndërkohë që të gjitha rregullat procedurale vendase parashikonin një shtyrje automatike të afatit ligjor në ditën vijuese të punës, ai kishte postuar ankimin e tij kushtetues në ditën vijuese të punës, pra, të hënën më 17 Janar 2005.

27. Më 24 Shkurt 2005, Gjykata Kushtetuese u përgjigj se ankuesi ishte informuar mbi argumentet e vendimit të saj të datës 1 Shkurt 2005. Ankesa e tij ishte depozituar jashtë afatit duke u bazuar në vulën në zarfën në të cilin ishte dërguar ankesa pranë Gjykatës Kushtetuese.

I. E DREJTA E BRENDSHME PËRKATËSE

A. Kushtetuta

28. Kushtetuta e Shqipërisë, në pjesët e saj përkatëse, parashikon:

Neni 31

“Gjatë procesit penal çdo njeri ka te drejtë:

- a. të njoftohet menjëherë dhe në hollësi mbi akuzën që i bëhet për të drejtat e tij, dhe mundësinë për të njoftuar familjen e tij apo të afërmit;
- b. të ketë kohën dhe mjetet e mjaftueshme për të përgatitur mbrojtjen e tij;
- c. T’i ofrohet ndihma e përkthyesit pa pagesë, kur nuk flet apo nuk kupton gjuhën Shqiptare;

ç. Të prezantojë çështjen e tij apo të mbrojë veten nëpërmjet një avokati që ai e ka zgjedhur vetë; të komunikojë lirshëm dhe privatisht me të si dhe t’i sigurohet avokat ligjor pa pagesë kur ai nuk ka mundësi ta përballojë vetë;

- d. T’i pyesë dëshmitarët që janë prezent dhe të kërkojë paraqitjen e dëshmitarëve, ekspertëve dhe personave të tjerë që mund të sqarojnë faktet”.

Neni 32

“1. Askush nuk mund të detyrohet të dëshmojë kundër vetvetes ose familjes së vet dhe as të pohojë fajësinë e tij.

2. Askush nuk mund të deklarohet fajtor mbi bazën e të dhënave të mbledhura në mënyrë të paligjshme.”

Neni 33

“1. Kushdo ka të drejtë të dëgjohet para se të gjykohet.

2. Nga kjo e drejtë nuk mund të përfitojë personi që i fshihet drejtësisë”

Neni 42 § 2

“Kushdo, për mbrojtjen e të drejtave të lirive dhe interesave të tij kushtetuese dhe ligjore ose në rastin e akuzave të ngritura kundër tij, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e caktuar me ligj”.

Neni 131

“Gjykata Kushtetuese vendos për: ... f) gjykimin përfundimtar të ankesave të individëve për shkeljen e të drejtave të tyre kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi të jenë shteruar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e këtyre të drejtave”.

B. Akti i Gjykatës Kushtetuese (Ligji për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, nr. 8577 datë 10 Shkurt 2000)

29. Akti i Gjykatës Kushtetuese në pjesët e tij përkatëse, parashikon si më poshtë:

Neni 1- Qëllimi

“...
2. Për çështje që lidhen me procedura që nuk rregullohen nga ky ligj, Gjykata Kushtetuese merr parasysh edhe dispozitat ligjore që rregullojnë procedurat e tjera, duke marrë në konsideratë natyrën ligjore të çështjes”.

Neni 30

“1. Për paraqitjen e kërkesës para Gjykatës Kushtetuese zbatohen afatet e përcaktuara në këtë ligj.

2. Kërkesat e individit për shkeljen e të drejtave kushtetuese paraqiten jo më vonë se 2 vjet nga konstatimi i shkeljes. Kur në bazë të ligjit individ mund t'i drejtohet një organi tjetër, ai mund të paraqesë kërkesë në Gjykatën Kushtetuese, pasi të jenë shterur të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e këtyre të drejtave. Në këtë rast, afati i paraqitjes së kërkesës është 2 vjet nga data e njoftimit të vendimit të organit përkatës shtetëror”.

Neni 31

“1. Kërkesa shqyrtohet paraprakisht nga kolegji i përbërë nga 3 gjyqtarë të Gjykatës Kushtetuese, ku bën pjesë dhe relatori.

2. Kur kërkesa, megjithëse është në kompetencë të Gjykatës Kushtetuese dhe është paraqitur nga subjekti që legjitimohet, nuk është e plotë, kolegji ia kthen kërkuarit për plotësim, duke treguar shkaqet e kthimit dhe afatin e plotësimit të saj. Pas kësaj, kur kërkesa paraqitet e plotësuar, kalon përsëri për shqyrtim paraprak në kolegji. Kërkesa e paplotësuar nuk merret në shqyrtim.

3. Kur kërkesa është paraqitur nga subjekti që legjitimohet dhe çështja është në kompetencë të Gjykatës Kushtetuese, kolegji vendos kalimin e çështjes në seancë plenare, ndërsa kur ajo nuk është paraqitur nga subjekti që legjitimohet ose çështja nuk është në kompetencë të Gjykatës Kushtetuese, kolegji vendos moskalimin e çështjes në seancë plenare. Në të gjitha rastet, kur ndonjë nga gjyqtarët e kolegjit nuk është i një mendimi me të tjerët, kërkesa i kalon për shqyrtim paraprak Mbledhjes së Gjyqtarëve, e cila vendos me shumicë votash për kalimin ose jo të çështjes në seancë plenare.

4. Në të gjitha rastet e mësipërme, kolegji ose Mbledhja e Gjyqtarëve nuk shqyrton zgjidhjen në themel të çështjes”.

Praktika ligjore e Gjykatës Kushtetuese

30. Në vendimin e saj nr. 8 të datës 12 Mars 2009 (nr. 8/09) Gjykata Kushtetuese, duke marrë parasysh dispozitat e Kodit të Procedurës Civile dhe faktin që Akti i Gjykatës Kushtetuese nuk parashikonte ndjekjen e procedurave në rastet kur ankuesi heq dorë nga

e drejta e tij për të ndjekur ankimin, vendosi të mos pranojë çështjen në përputhje me nenin 1 § 2 të Aktit të Gjykatës Kushtetuese.

31. Në vendimin e saj nr.30 të datës 26 Nëntor 2009 (nr 30/09) Gjykata Kushtetuese shqyrtoi kërkesën e ankuesit në lidhje me padrejtësinë e procedurave dhe dënimin e tij *in absentia*, pasi kërkesa për rivendosje në afat ishte rrëzuar si jashtë afatit nga Gjykata e Rrethit Tiranë, meqenëse ankuesi nuk kishte apeluar kundër vendimit të gjykatës. Në vendimin e saj, Gjykata Kushtetuese nuk shqyrtoi çështjen e llogaritjes së periudhës 2-vjeçare për depozitimin e ankimit kushtetues në lidhje me padrejtësinë e procedurave. Dukej se dita e fillimit ishte dita në të cilën ankuesi ishte njoftuar për dënimin e tij *in absentia*, pra më 4 Qershor 2008. Ankuesi ishte dënuar *in absentia* nga një vendim gjykatë i formës së prerë i datës 24 Mars 2000.

C. Kodi i Procedurës Penale (“KPP”)

32. Akti i Gjykatës Kushtetuese në pjesët e tij përkatëse, parashikon si më poshtë:

Neni 48- Mbrojtësi i zgjedhur nga i pandehuri

“1. I pandehuri ka të drejtë të zgjedhë jo më shumë se dy mbrojtës.

2. Zgjedhja bëhet me deklaram të bërë para organit procedues ose me akt të dhënë mbrojtësit ose të dërguar atij rekomandë.

3. Zgjedhja e mbrojtësit për personin e ndaluar, të arrestuar ose të dënuar me burgim, derisa ky person nuk e ka bërë vetë zgjedhjen, mund të bëhet nga një i afërm i tij, në format e parashikuara nga paragrafi 2.”

Neni 144-Rregulla të përgjithshme

1. Afatet procedurale caktohen në orë, në ditë, në muaj ose në vite.

2. Afatet llogariten sipas kalendarit të zakonshëm.

3. Afati i caktuar në ditë, kur ai mbaron në ditë pushimi ose feste, shtyhet deri në ditën pasardhëse të punës jofestive.

4. Me përjashtim të rasteve kur ligji disponon ndryshe, në afatin e caktuar nuk llogaritet ora ose dita në të cilën fillon të ecë afati. Llogariten ora e fundi ose dita e fundit.

5. Afati për përbërjen e deklaratave, depozitimin e dokumenteve ose për kryerjen e veprimeve të tjera në gjykatë konsiderohet i mbaruar në momentin kur, sipas rregullit, zyrat mbyllen për publikun.

Neni 147- Rivendosja ne afat

1. Prokurori, i pandehuri, palët private dhe mbrojtësit rivendosen në afatin e caktuar kur provojnë se nuk kanë patur mundësi ta respektojnë afatin për shkak të rastit faktor ose të *forcës madhore*.

2. Në qoftë se është dhënë vendimi në mungesë, i pandehuri mund të kërkojë rivendosjen në afat për të bërë ankim kur provon se nuk ka marrë dijeni për vendimin.

3. Kërkesa për rivendosjen në afat paraqitet brenda dhjetë ditëve nga zhdukja e faktit që përbënte rast ose *forcë madhore*, [në paragrafin 1], dhe në paragrafin 2, [brenda dhjetë ditëve] nga dita kur i pandehuri ka marrë dijeni efektivisht për aktin. (...)

4.

5. Vendimi që lejon rivendosjen në afat për bërjen e ankimit mund të ankimohet vetëm bashkë me vendimin përfundimtar.

6. Kundër vendimit që refuzon kërkesën për rivendosjen në afat mund të bëhet ankim në gjykatën e apelit.

Neni 410 – Ankimi i të pandehurit

“ ...

2. Kundër vendimit të dhënë in absentia, mbrojtësi mund të bëjë ankim vetëm kur është i pajisur me një akt përfaqësimi të lëshuar në format e parashikuara nga ligji

”

...

33. Nenet 449 - 461 të KPP-së rregullojnë zbatimin e rishqyrtimit të vendimit përfundimtar. Sipas Neni 451, i akuzuari ose prokurori mund të depozitojnë një kërkesë për rishqyrtim në përputhje me argumentet e kufizuara të rishqyrtimit përmendur në Nenin 450. Kërkesa i parashtrohet Gjykatës Kushtetuese e cila vendos ta rrëzojë ose pranojë atë (Neni 453).

Praktika ligjore e gjykatave vendase

34. Më 24 Mars 2008, 11 Nëntor 2008, 19 Janar dhe 8 Tetor 2009, Gjykata e Rrethit, Gjykata e Apelit, Gjykata e Lartë dhe Gjykata Kushtetuese, respektivisht, rrëzuan kërkesën e të pandehurit për rivendosje në afat duke argumentuar se dënimi i tij *in absentia* kishte marrë forcën e *res judicata* dhe se i pandehuri ishte mbrojtur në mënyrë efektive nga një mbrojtës i caktuar nga anëtarët e familjes (shih *Sulejmani kundër Shqipërisë*, nr. 16114/10, komunikuar Qeverisë së paditur më 31 Maj 2010 dhe në pritje para Gjykatës).

35. Në përgjigje të një kërkesë referimi nga Gjykata e Lartë mbi kushtetueshmërinë e Neneve 48 § 3 dhe 410 § 2 të KPP-së, nëpërmjet vendimit nr.30 të datës 17 Qershor 2010 (nr. 30/10), Gjykata Kushtetuese vendosi se caktimi i një mbrojtësi nga anëtari i familjes duhej të pranohej nga gjykatat vendase në rastet kur përcaktohej se përbënte një manifestim të qartë të synimit të të pandehurit për të mos ndjekur procedurat. I njëjti arsyetim u zbatua për kërkesën për rivendosje në afat bërë nga avokati mbrojtës i caktuar nga anëtarët e familjes të të pandehurit. Autoritetet duhej të përcaktonin se i pandehuri nuk kishte dijeni efektive të dënimit të tij *in absentia* dhe nëse i pandehuri kishte dijeni efektive të caktimit të mbrojtësit nga anëtarët e familjes së tij.

D. Legjislacioni tjetër përkatës vendas

36. Neni 148 i Kodit të Procedurës Civile parashikon se, kur afati ligjor mbaron në një ditë pushimi apo festive ky afat shtyhet në ditën pasardhëse të punës.

37. Neni 62 (b) i Kodit të Procedurës së Ligjit Administrativ parashikon se llogaritja e afateve do të pezullohet të Shtunën, të Dielën dhe në ditë festive.

38. Neni 2 § 1 i Vendimit të Këshillit të Ministrave mbi kohëzgjatjen e orëve të punës dhe pushimeve në institucionet Shtetërore (Vendimi nr. 511 datë 24 Tetor 2002) përcakton se të Shtunat dhe të Dielat janë “ditë pushimi”.

E DREJTA

I. SHKELJA E PRETENDUAR E NENIT 6 § 1 TË KONVENTËS

39. Ankuesi u ankua sipas Neni 6 § 1 të Konventës se vendimi i Gjykatës Kushtetuese e

kishte privuar atë nga e drejta e tij për akses në gjykatë. Më tej ai pretendoi se procedurat penale *in absentia* nuk kishin garancitë e drejtësisë siç kërkohet nga Neni 6 §§ 1 dhe 3 i Konventës, pjesët përkatëse të të cilit parashikojnë:

“1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë...., e cila do të vendosë qoftë për mosmarrëveshjet mbi të drejtat dhe detyrimet e tij me karakter civil,.....”.

...

3. çdo i akuzuar ka, së paku të drejtat e mëposhtme:

(a) të informohet menjëherë në një gjuhë që e kupton dhe në detaje, për natyrën dhe shkakun e akuzës kundër tij;

(b) Të ketë kohën dhe mjetet e mjaftueshme për përgatitjen e mbrojtjes së tij;

(c) Të mbrohet personalisht ose nëpërmjet ndihmës ligjore të përzgjedhur prej tij, nëse nuk ka mjete të mjaftueshme për të paguar për ndihmën ligjore t’i ofrohet kjo ndihmë pa pagesë kur kërkohet nga interesat e drejtësisë.

(d) Të pyesë ose të kërkojë që të merren në pyetje dëshmitarët e akuzës dhe te ketë të drejtën e thirrjes dhe të pyetjes së dëshmitarëve në favor të tij, në kushte të njëjta me dëshmitarët e akuzës;

(e) Të ketë ndihmë pa pagesë të një përkthyesi nëse ai nuk kupton apo flet gjuhën e përdorur në gjyq.”

A. Objekti i çështjes

40. Gjykata përsërit se ajo është zotëruese e karakterizimit që jepet në ligj mbi faktet e çështjes. Ajo nuk e konsideron veten të detyruar nga karakterizimi i dhënë nga një ankues apo qeveri (shih *Berhani kundër Shqipërisë*, nr. 847/05, § 46, 27 Maj 2010 dhe *Scoppola kundër Italisë (nr.2)* [GC], nr. 10249/03, § 54, GJEDNJ 2009-...). Pavarësisht faktit se ankesat e ankuesit janë të lidhura për shkak të kundërshtimit të Qeverisë ndaj mosshtrimit të mjeteve ligjore vendase nga ankuesi (shih paragrafët 55-63 më poshtë), Gjykata vlerëson se, duke marrë parasysh rrethanat e çështjes është më vend që ankesat të trajtohen veçmas.

B. E Drejta për akses në gjykatë.

1. Pranueshmëria

41. Asnjë nga palët nuk ka ngritur argumente të papranueshmërisë në lidhje me këtë ankim.

42. Gjykata vlerëson se ky ankim nuk është haptazi i pabazuar në kuptim të Nenit 35 § 3 të Konventës. Më tej ajo konstaton se nuk është i papranueshëm bazuar në argumente të tjerë. Prandaj duhet të deklarohet i pranueshëm.

2. Meritat (Themeli)

(a) Parashtrimet e palëve

43. Qeveria parashtrori se grupi prej 3 gjyqtarësh i Gjykatës Kushtetuese e rrëzoi ankimin kushtetues të ankuesit duke e konsideruar atë jashtë afatit. Afati filloi nga data e vendimit përfundimtar. Sipas Qeverisë, meqenëse neni 30 i Aktit të Gjykatës Kushtetuese përcaktonte afatin për depozitimimin e ankimit kushtetues pa parashikuar procedurat që duhet të ndiqen në rastet kur afati skadon në ditë pushimi apo festive, Gjykata Kushtetuese iu referua Nenit 144 të Kodit të Procedurës Penale. Vendimi i përfshirë në këtë nen nuk zbatohet për afatet e llogaritura në muaj dhe vite, por vetëm

për afatet e llogaritura në ditë.

44. Qeveria shtoi se ankuesi nuk kishte provuar pretendimin e tij se ai nuk kishte mjetet financiare për të paraqitur ankimin kushtetues në një fazë më të hershme. Gjithsesi, ajo argumentoi se ligji parashikonte ndihmë ligjore pa pagesë për një çështje të tillë, të cilën ankuesi nuk e kërkoi.

45. Megjithatë, në komentet e tyre të mëtejshme, Qeveria pranoi se ishte shkelur e drejta e ankuesit për akses në gjykatë për shkak të mospranimit të ankimit kushtetues të tij nga Gjykata Kushtetuese. Ato pohuan se Gjykata Kushtetuese kishte gabuar në llogaritjen e afatit.

46. Ankuesi parashitroi se çështja në fjalë nuk kishte lidhje me afatet sipas ligjit të procedurës penale por me afatet kushtetuese, të cilat kërkonin interpretim nga Gjykata Kushtetuese. Gjithsesi, ai pretendoi se afatet sipas ligjit të procedurës penale ishin llogaritur vetëm në ditë dhe jo në muaj dhe vite siç argumentohej nga Qeveria. Nëse Kodi i Procedurës Penale do të zbatonte llogaritjen e afateve, afati për paraqitjen e një ankimi kushtetues do të shtyhej në ditën pasardhëse të punës në rastet kur afati binte në ditë pushimi apo festive.

47. Ankuesi e konsideronte abuziv argumentin e Qeverisë se ishte ofruar ndihmë ligjore për t'i mundësuar ankuesit depozitimin e ankimit kushtetues: nuk ekzistonte asnjë akt ligjor që të parashikonte ndihmë ligjore pa pagesë për depozitimin e këtij ankimi para Gjykatës Kushtetuese. Qeveria nuk paraqiti asnjë provë për të kundërtën.

(b) Vlerësimi i Gjykatës

48. Gjykata përsërit se janë së pari autoritet kombëtare, dhe veçanërisht gjykatat ato të cilat interpretojnë të drejtën vendase dhe se Gjykata nuk zëvendëson interpretimin e saj me interpretimin e tyre në mungesë të arbitraritetit. Kjo zbatohet veçanërisht në rastin e interpretimit nga ana e gjykatave të vendimeve me natyrë procedurale si afatet duke rregulluar paraqitjen e dokumentave apo depozitimin e ankesave (shih *Tejedor Garcia kundër Spanjës*, 16 Dhjetor 1997, § 31, *Raportet e Vendimeve Përfundimtare dhe Vendimeve 1997-VIII*; dhe, *Miragall Escolano dhe të tjerë kundër Spanjës*, nr. 38366/97, 38688/97, 40777/98, 40843/98, 41015/98, 41400/98, 41446/98, 41484/98, 41487/98 dhe 41509/98, § 33, GJEDNJ 2000-I).

49. “E drejta për t’iu drejtuar gjykatës”, nga e cila e drejta për akses është njëri aspekt, nuk është absolute; ajo i nënshtrohet kufizimeve që rrjedhin heshturazi veçanërisht në lidhje me kushtet e pranueshmërisë së një ankimi, meqenëse nga vetë natyra kërkon rregullimin nga Shteti, i cili gëzon një kufi të caktuar vlerësimi në këtë drejtim. Megjithatë, këto kufizime nuk duhet të kufizojnë apo pakësojnë aksesin e një personi në një mënyrë apo shtrirje të tillë që dëmton vetë thelbin e së drejtës; Së fundi, kufizime të tilla nuk janë në përputhje me Nenin 6 § 1 nëse ato nuk ndjekin qëllimin e legjitimuar ose nëse nuk ekziston një marrëdhënie e arsyeshme e proporcionalitetit ndërmjet mjeteve të përdorura dhe qëllimit të ndjekur (...).

50. Duke iu kthyer fakteve të çështjes në fjalë, Gjykata Kushtetuese rrëzoi ankimin kushtetues të ankuesit meqenëse ishte depozituar jashtë afatit. Palët kundërshtojnë mënyrën e llogaritjes së afatit nga Gjykata Kushtetuese.

51. Gjykata vëren se Akti i Gjykatës Kushtetuese parashikon një afat 2-vjeçar për depozitim të një ankimi kushtetues. Afati fillon nga data e njoftimit të vendimit të gjykatës së shkallës së fundit. Më tej ajo vërejtë se Akti i Gjykatës Kushtetuese nuk përmban asnjë vendim procedural për llogaritjen e afatit 2-vjeçar, dhe veçanërisht, në rastet kur mbarimi i afatit bie në ditë pushimi apo festive. Megjithatë ajo parashikon se, kur përballet me çështje procedurale, Gjykata Kushtetuese duhet t'i referohet vendimeve të tjera procedurale duke marrë parasysh natyrën ligjore të çështjes (shih paragrafët 1 dhe 30 të Aktit të Gjykatës Kushtetuese në paragrafin 29 më lart si dhe paragrafin 30 më lart).

52. Në çështjen në fjalë, Gjykata Kushtetuese llogariti ecjen e afatit 2-vjeçar nga data e shpalljes së Vendimit të Gjykatës së Lartë më 15 Janar 2003. Edhe duke supozuar se data e fillimit për llogaritjen e periudhës 2-vjeçare ishte me të vërtetë 15 Janar 2003, Gjykata nuk është e bindur se ankuesi depozitoi ankimin e tij kushtetues jashtë afatit. Gjykata vëren se afati ligjor mbaroi më 15 Janar 2005 që binte të Shtunën. Duke marrë parasysh faktin se e Shtuna është ditë pushimi (shih paragrafin 38 më lart) dhe duke marrë në konsideratë mënyrën e llogaritjes së afatit sipas Nenit 144 § 3 të KPP-së (shih paragrafin 32 më lart), Gjykata vlerëson se afati duhej të ishte shtyrë automatikisht në ditën pasardhëse të punës, që në rastin konkret ishte 17 Janar 2005. Ankimi kushtetues i ankuesit, në të vërtetë është vëlosur më 17 Janar 2005 dhe rrjedhimisht ankimi i tij duhej të konsiderohej në përputhje me afatin ligjor. Qeveria e pranoi këtë fakt në komentet e saj të mëtejshme.

53. Për më tepër, Gjykata vëren se procedurat e ankuesit dhe dënimi ishin kryer *in absentia*. Nga informacioni në dosjen e çështjes rezulton se ankuesi u njoh me dënimin e tij *in absentia* vetëm më 14 Qershor 2003, datë në të cilën ai iu dorëzua autoriteteve. Rrjedhimisht Gjykata vlerëson se data e fillimit për ecjen e afatit të fundit që ankuesi të depozitonte një ankim kushtetues duhet të ishte 14 Qershor 2005 (shih gjithashtu praktikën ligjore të Gjykatës Kushtetuese përmendur në paragrafin 31 më lart).

54. Gjykata vlerëson se vendimi i kundërshtuar do të thotë mohim i pajustificuar i së drejtës së ankuesit për akses në Gjykatën Kushtetuese. Për rrjedhojë ka patur shkelje të Nenit 6 § 1 të Konventës.

C. Padrejtësia e procedurave penale *in absentia*.

1. Pranueshmëria

(a) Parashtrimet e palëve

55. Qeveria parashit se ankuesi nuk kishte shteruar mjetet ligjore vendase. Ai mund të depozitonte një kërkesë për rivendosje në afat në përputhje me Nenin 147 të KPP-së ose të paraqiste një kërkesë për rishqyrtimin e vendimit përfundimtar në përputhje me Nenin 450 të KPP-së.

56. Ankuesi argumentoi se veprimi për rivendosje në afat nuk ishte një mjet i zakonshëm ankimi. Më tej ai argumentoi se padrejtësia e procedurave penale ndaj tij nuk mund të rregullohej nga një kërkesë për rishqyrtim të vendimit përfundimtar. Në vend të saj, ai kishte bërë rekurs para Gjykatës Kushtetuese sipas Nenit 131 (f) të Kushtetutës pasi gjykatat vendase kishin vendosur përfundimisht mbi themelin e çështjes së tij.

(b) Vlerësimi i Gjykatës

57. Gjykata përsërit se vendimi për shterimin e mjeteve ligjore vendase përmendur në Nenin 35 të Konventës detyron të gjithë ata që paraqesin çështjen kundër Shtetit para Gjykatë të përdorin së pari mjetet ligjore të parashikuara nga sistemi ligjor kombëtar.

Ankesat duhej t'i ishin bërë organit vendas të duhur, të paktën në themel dhe në përputhje me kërkesat formale dhe afatet e paraqitura në të drejtën vendase dhe, më tej, se duhej të përdorej çdo mjet procedural që mund të pengonte shkeljen e Konventës (shih, ndërmjet të tjerash, *Laska dhe Lika kundër Shqipërisë*, nr.12315/04 dhe 17605/04, § 41, 20 Prill 2010).

58. Duke iu kthyer çështjes në fjalë, Gjykata rithekson se ajo ka vendosur që kërkesa për rishqyrtimin e një vendimi përfundimtar është një mjet ligjor i jashtëzakonshëm, i cili si rregull i përgjithshëm, nuk mund të merret në konsideratë për qëllime të zbatimit të Nenit 35 § 1 të Konventës (shih *Laska dhe Lika*, cituar më lart, §§ 50-51).

59. Gjykata, më tej vëren se Neni 147 i KPP-së parashikon mundësinë që i akuzuari të kërkojë rivendosje në afat. Megjithatë, Qeveria nuk i siguroi Gjykatës praktikën ligjore vendase mbi interpretimin në praktikë të dispozitave të këtij Neni. Gjykata përsërit se është detyrë e Qeverisë e cila pretendon mosshkrimin të bindë Gjykatën se mjeti ligjor ishte efektiv si në teori ashtu edhe në praktikë në kohën përkatëse, që do të thotë, se ishte i arritshëm, i aftë të siguronte zgjidhje në lidhje me ankesat e ankuesit dhe të ofronte perspektivën e arsyeshme të përfitimit (shih *Akdivar dhe të Tjerë kundër Turqisë*, 16 Shtator 1996, § 68, *Raporte të Vendimeve Përfundimtare dhe Vendimeve 1996-IV*; dhe më vonë, *Demopoulos dhe të Tjerë kundër Turqisë* (dec.) [GC], nr. 46113/99, 3843/02, 13751/02, 13466/03, 10200/04, 14163/04, 19993/04 dhe 21819/04, § 70..., GJEDNJ 2010-...).

60. Përveç kësaj, Gjykata vëren se, në apel ankuesi është mbrojtur nga një avokat i caktuar nga anëtarët e familjes së tij. Gjykata vlerëson se nëse ankuesi do të kishte depozituar kërkesën për rivendosje në afat, efektiviteti i një kërkesë të tillë duhet të mendohet se lë vend për dyshime, duke marrë parasysh vendimet e gjykatave vendase në çështje të tjera ku kërkesa e të akuzuarit për rivendosje në afat është rrëzuar *inter alia*, me argumentin se ai është përfaqësuar në procedurat gjyqësorein *absentia* nga një avokat i caktuar nga familja e tij (shih paragrafin 34 më lart). Prandaj, Gjykata nuk është e bindur se kërkesa për rivendosje në afat do të kishte perspektivën reale të përfitimit në rastin kur ankuesi ishte përfaqësuar në apel nga një avokat i caktuar nga familja e tij.

61. Megjithë vëzhgimet e mësipërme, Gjykata do të shqyrtojë nëse ankuesit i është kërkuar vërtetë të bëjë rekurs me ndonjë mjet tjetër ligjor vendas. Në këtë drejtim, Gjykata përsërit se në rastet kur ka një numër të caktuar mjetesh ligjore që një individ mund të ndjekë, ky person ka të drejtë të zgjedhë mjetin ligjor, i cili trajton ankesat e tij thelbësore (shih *Croke kund Irlandës* (dec) , nr. 3367/96, 15 Qershor 1999). Me fjalë të tjera, kur një mjet ligjor është ndjekur, nuk kërkohet përdorimi i një mjeti tjetër ligjor, i cili në thelb ka të njëjtin objektiv (shih *Moreira Barbosa kundër Portugalisë* (dec), nr. 65681/01, GJEDNJ 2004-V).

62. Dukej se apelimi para Gjykatës Kushtetuese është një mjet ligjor efektiv për të kundërshtuar një dënim *in absentia* (shih paragrafin 31 më lart). Megjithatë, në çështjen në fjalë, Gjykata Kushtetuese e rrëzoi apelin e ankuesit me argumentin se Gjykata ka konstatuar mospërputhje me Nenin 6 § 1, siç shihet në paragrafët 48-54 më lart.

63. Prandaj, Gjykata rrëzon kundërshtimet e Qeverisë. Gjykata vëren se kjo ankesë nuk është haptazi e pabazuar. Më tej ajo konstaton se nuk është e papranueshme dhe për rrjedhojë e deklaron të pranueshme.

2. Meritat (Themeli)

(a) Parashtrimet e palëve

64. Qeveria parashtrroi se ankuesi nuk gjendej askund. Si rezultat, njoftimet i dërgoheshin avokatit të tij të caktuar kryesisht në përputhje me ligjin. Gjykatat vendase e deklaruan atë si person që i fshihet drejtësisë dhe vazhduan procedurat *in absentia* pas përpejekjeve të pasuksesshme për ta gjetur atë. Ankuesi është ndihmuar nga një avokat i caktuar kryesisht, i cili është njoftuar për të gjitha akuzat dhe ka marrë pjesë dhe përfaqësuar atë gjatë hetimit penal dhe procedurave të gjykatës.

65. Ankuesi parashtrroi se autoritetet e kanë gjykuar atë qëllimisht *in absentia* pa kryer një kërkim të plotë të vendndodhjes së tij. Ai pretendonte se avokati i caktuar kryesisht ishte caktuar nga prokurori dhe jo nga gjykatat vendase. Ai pretendonte se nuk ishte njoftuar personalisht për asnjë akuzë, të paktën deri në momentin kur Gjykata e Rrethit ka urdhëruar ndalimin e tij, kur presupozohej se ai ishte akoma i lirë.

(b) Vlerësimi i Gjykatës

66. Gjykata vëren se parimet e përgjithshme përsa i përket procedurave *in absentia* janë përshkruar në *Sejdovic kundër Italisë*[GC], nr.56581/00, §§ 81-95, GJEDNJ 2006-II.

67. Gjykata, më tej rithekson se, garancitë në paragrafin 3 të Nenit 6 janë drejtime specifike të së drejtës për një proces të rregullt gjyqësor përcaktuar në paragrafin 1 (shih *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, 16 Dhjetor 1992, § 33, Seria A nr. 247-B). Në rrethanat e çështjes ajo konstaton të domosdoshme shqyrtimin e lidhjes së paragrafit 3 me çështjen meqenëse pretendimet e ankuesit, gjithsesi, arrijnë në ankimin se procedimet kanë qenë të padrejta. Prandaj ajo do të kufizojë shqyrtimin e saj në këtë pikë.

68. Në çështjen në fjalë, Gjykata vëren se pas të paktën dy kontrolleve të pasuksesshme të shtëpisë së ankuesit, ankuesi është deklaruar që i fshihet drejtësisë nga gjykatat vendase më 11 Tetor 2001. Një avokat është caktuar ta përfaqësojë atë dhe është njoftuar për akuzat ndaj ankuesit. Nuk është kundërshtuar që ankuesi nuk kishte marrë asnjë informacion zyrtar për akuzat apo datën e gjykimit të tij.

69. Gjykata më tej do të shqyrtojë nëse në mungesë të njoftimit zyrtar, ankuesi mund të konsiderohet se ka patur dijeni për procedimin penal dhe gjykimin e tij aq sa mund të konsiderohet se ai ka hequr dorë nga e drejta e tij për t'u paraqitur në gjyq.

70. Në çështjet e mëparshme në lidhje me dënimet *in absentia*, Gjykata ka argumentuar se informimi i një personi mbi procedimin penal filluar ndaj tij është një akt ligjor me një rëndësi të tillë që duhet të zbatohet në përputhje me kërkesat procedurale dhe të mirëfillta të afta për të siguruar ushtrimin efektiv të të drejtave të akuzuarit; Dijenitë e paqarta dhe të parregullta nuk mjaftojnë (shih *T. kundër Italisë*, cituar më lart § 28, dhe *Somogyi kundër Italisë*, nr. 67972/01, § 75, GJEDNJ 2004-IV). Megjithatë, Gjykata nuk mund të përjashtojë mundësinë se disa fakte të përcaktuara mund të përbëjnë një tregues të qartë se i akuzuari është në dijeni të ekzistencës së procedimeve penale kundër tij si dhe të natyrës dhe shkakut të akuzës dhe nuk ka ndërmend të marrë pjesë në gjykim apo dëshiron t'i shmangët procedimit penal. Kjo mund të ndodhë, për shembull, në rastet kur i akuzuari deklaron publikisht ose me shkrim se ai nuk ka ndërmend t'i përgjigjet kërkesave për t'u paraqitur për të cilat ai është vënë në dijeni nëpërmjet burimeve të

ndryshme nga autoritetet, ose vijon t' i shmanget përpjekjes për arrestimin e tij (shih, ndërmjet autoriteteve të tjera, *Ivarazzo kundër Italisë* (dec.), nr. 50489/99, 4 Dhjetor 2001), apo kur autoritetet i paraqiten materiale të cilat tregojnë qartë se ai është në dijeni të procedurave në pritje ndaj tij dhe të akuzave me të cilat përballet.

71. Në çështjen në fjalë, Gjykata vëren se apelimet para Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës së Lartë kishin nënshkrimin e ankuesit. Megjithatë, në apelin e tij kushtetues, ankuesi kundërshtoi vërtetësinë e nënshkrimit. Meqenëse apeli kushtetues është deklaruar i papranueshëm, ankuesit i është privuar mundësia që të paraqesë çështjen e tij në Gjykatën Kushtetuese pasi nënshkrimi nuk ishte i tij dhe se, për rrjedhojë ai nuk kishte dijeni efektive të procedurave ndaj tij.

72. Fakti që ankuesi është mbrojtur në apel nga një avokat i caktuar nga babai i tij nuk do të thotë se ai kishte dijeni të mëparshme reale të procedurave ndaj tij. Gjykatat vendase nuk e shqyrtuan fare këtë çështje dhe Qeveria nuk parashtrroi ndonjë provë për të kundërtën.

73. Së fundi, thjesht mungesa e ankuesit në shtëpi nuk mjafton për të konsideruar se ai kishte dijeni për procedurat dhe, për rrjedhojë kishte ikur. Më tej, nuk duket se është kryer ndonjë kërkim tjetër në vend apo jashtë shtetit (shih *Ay Ali kundër Italisë*, nr.24691/04, § 44, 14 Dhejtor 2006; dhe *Zunic kundër Italisë*, nr. 14405/05, § 60, 21 Dhjetor 2006). Për më tepër, kuptohet nga dosja e çështjes se ankuesi iu dorëzua autoritetet me qëllim që të kundërshtojë dënimin e tij *in absentia* sapo u njoftua për dënimin e caktuar ndaj tij.

74. Në këto rrethana, Gjykata vlerëson se nuk është treguar që ankuesi kishte dijeni të mjaftueshme të procedurave ligjore ndaj tij, që ai në mënyrë të qartë dhe të plotë autorizoi veprimet e anëtarëve të familjes së tij në apel, apo në mënyrë të qartë ka hequr dorë nga e drejta e tij për t'u paraqitur në gjykatë duke iu shmangur me paramendim drejtësisë.

75. Përsa i përket faktit nëse e drejta vendase i siguroi ankuesit në mënyrë të mjaftueshme mundësinë për një gjykim të ri, Gjykata rithekson konkluzionet e saj në lidhje me mungesën e mjeteve ligjore efektive në dispozicion të ankuesit si dhe mungesën e përfitimit në përdorimin e këtyre mjeteve ligjore (shih paragrafët 57-63 më lart).

76. Prandaj ka patur shkelje të Nenit 6 § 1 të Konventës në çështjen në fjalë për shkak të padrejtësisë së procedurave dhe të dënimit të ankuesit *in absentia*.

ZBATIMI I NENEVE 46 DHE 41 TË KONVENTËS.

A. Neni 46 i Konventës

77. Neni 46 parashikon :

Neni 46

“1.Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër që t’i përmbahen vendimit përfundimtar të Gjykatës në çdo rast ku ata janë palë.

3. Vendimi përfundimtar i Gjykatës do t’i njoftohet Komitetit të Ministrave, i cili do të mbikëqyrë ekzekutimin e tij.”

78. Gjykata përsërit më poshtë konstatimet e saj në *Laska dhe Lika*, cituar më lart.

“3.Në çështjen në fjalë, Gjykata konstatoi se ishte shkelur rëndë nga autoritetet vendase e drejta e ankuesve për një gjykim të drejtë. Gjykata vëren se kur një ankues është dënuar për shkelje të të drejtave të tij të garantuara në Nenin 6 të Konventës, ai duhet, sa të jetë e mundur, të vendoset në pozicionin në të cilin ai do të kishte qenë nëse kushtet e asaj dispozite nuk do të shkeleshin, dhe që në parim, forma më e duhur shqyrtimit, do të gjykohej *de novo* apo rihapja e procedimeve, nëse kërkohej (shih *Caka k. Shqipërisë*, nr. 44023/02, § 122, 8Dhjetor 2009; *Salduz*, cituar më lart, § 72; *Xheraj k. Shqipërisë*, nr.37959/02, § 82, 29 Korrik 2008; *Öcalan k. Turqisë* [GC], nr.46221/99, § 210 *in fine*, GJEDNJ 2005-IV).

4.Gjykata konsideron se, në çështjen në fjalë, një rigjykim ose rihapje e çështjes, nëse kërkohet nga ankuesi, në parim përfaqëson mënyrën e duhur të rregullimit të shkeljes. Kjo është në përputhje me udhëzimet e Komitetit të Ministrave, që në Rekomandimin Nr. R (2000) 2 i kërkonte Shteteve anëtare të Konventës futjen e mekanizmave për rishqyrtimin e çështjes dhe rihapjen e procedurave gjyqësore në nivelin vendas, duke konstatuar që masa të tilla përfaqësonin “mjetin më efikas, nëse jo të vetmin për arritjen e dëmshpërblimit *in integrum*” (shih paragrafin **Error! Reference source not found.** më lart). (...)

5.Gjykata vëren se sistemi ligjor penal i Shtetit të paditur nuk parashikon mundësinë e rishqyrtimit të çështjeve, duke përfshirë rihapjen e procedurave vendase, në rast se kjo Gjykatë konstaton shkelje të rëndë të së drejtës së ankuesit për gjykim të drejtë. Nuk është detyrë e Gjykatës të tregojë se si mund të sigurohet një mundësi e tillë dhe çfarë forme duhet të marrë ajo. Shteti i paditur mbetet i lirë, nën monitorimin e Komitetit të Ministrave, për të zgjedhur mjetet me të cilat do të kryejë detyrimin e tij për të vendosur ankuesin, sa është e mundur, në pozicionin që ai do të kishte qenë nëse kërkesat e Konventës nuk do të ishin shkelur (shih *Piersack k. Belgjikës* (Neni 50), 26Tetor 1984, § 12, Seria A nr. 85), me kusht që mjete të tilla të jenë në përputhje me konkluzionet e përcaktuara në vendimin e Gjykatës si dhe me të drejtat e mbrojtjes (shih *Lyons dhe Të Tjerë k. Mbretërisë së Bashkuar* (dec.), nr. 15227/03, GJEDNJ 2003-IX). (...)

79. Gjykata vlerëson se nuk ka arsye për t’iu shmangur këtyre konkluzioneve.

B. Neni 41 i Konventës

80.Neni 41 i Konventës parashikon si më poshtë:

Neni 41

“Kur Gjykata konstaton shkelje të Konventës ose të protokolleve të saj, dhe nëse e drejta e brendshme e Palës së Lartë Kontraktuese mundëson vetëm ndreqje të pjesshme të pasojave që kanë rrjedhur nga kjo shkelje, Gjykata, nëse është e nevojshme, i jep palës së dëmtuar një shpërblim të drejtë”

1.Dëmi

6.Ankuesi pretendoi 7,000 euro në lidhje me dëmet materiale dhe 30,000 euro në lidhje me dëmet jomateriale. Ai parashtroi se dëmet materiale lidheshin me shpenzimet e tij në burg si ushqime, ilaçe dhe karta telefoni.

7.Qeveria nuk parashtroi asnjë koment.

8.Gjykata përsërit se do të caktojë shuma për shpërblim të drejtë sipas Nenit 41 në rastet kur humbja apo dëmi i pretenduar është shkaktuar nga shkelja që ajo ka konstatuar (shih *Sejdovic*, cituar më lart, § 131).

84. Në çështjen në fjalë, Gjykata nuk cakton shpërblim në lidhje me dëmin material

meqenëse nuk ka lidhje shkakore ndërmjet shkeljes që ajo ka konstatuar dhe pretendimeve të ngritura nga ankuesi.

85. Përsa i përket dëmit jomaterial, Gjykata konsideron se, në rrethanat e çështjes, vetë konstatimi i shkeljes përbën një shpërblim të drejtë të mjaftueshëm (shih, ndërmjet të tjerash, *Popovitsi kundër Greqisë*, nr. 53451/07, § 36, 14 Janar 2010; *Zunic*, cituar më lart, § 72; *Ay Ali*, cituar më lart, § 57; dhe, *Sejdovic*, cituar më lart, § 134). Gjykata rithekson në këtë drejtim vëzhgimet e saj në paragrafët 78 dhe 79 përsa i përket formës së duhur të zgjidhjes për shkeljen që ajo ka konstatuar.

2.Kosto dhe shpenzime

96. Ankuesi pretendoi 7,000 euro për kostot dhe shpenzimet e bëra në procedurat e Strasburgut, të cilat u ndanë në 2,000 euro për koston e përkthimit dhe 5,000 euro për tarifën ligjore.

87. Qeveria nuk bëri asnjë koment.

88. Duke marrë parasysh informacionin që ajo ka dhe praktikën përkatëse, Gjykata e çmon të arsyeshme t'i caktojë ankuesit shumën 4,000 euro.

3.Interesi i munguar

89. Gjykata e mendon të arsyeshme se interesi i munguar duhet të bazohet në kursin marxhinal të huasë së Bankës Qendrore Europiane, mbi të cilën duhet të shtohen 3 përqind.

PËR KËTO ARSYE, GJYKATA NJËZËRI

1. *Deklaron* ankimin të pranueshëm;

2. *Vendos* se ka shkelje të Nenit 6 § 1 të Konventës për shkak të mohimit të pajustificuar të së drejtës së ankuesit për akses në Gjykatën Kushtetuese;

3. *Vendos* se ka shkelje të Nenit 6 § 1 të Konventës për shkak të padrejtësisë së procedurave dhe të dënimit të ankuesit *in absentia*;

4. *Vendos* se vetë konstatimi i shkeljes përbën një shpërblim të drejtë të mjaftueshëm për çdo dëm jomaterial të përballuar nga ankuesi;

5. *Vendos*:

(a) se Shteti i paditur duhet të paguajë ankuesin, brenda tre muajve nga data në të cilën vendimi bëhet përfundimtar, në përputhje me Nenin 44 § 2 të Konventës, 4,000 euro në lidhje me kostot dhe shpenzimet, të konvertuar në monedhën e Shtetit të paditur, me normë të aplikueshme në datën e pagimit, plus çdo tatim që mund të vendoset;

(b) seqë prej skadimit të periudhës prej tre muajsh të përmendur më lart deri në pagim, mbi shumën e mësipërme paguhen interesa të thjeshta të barabarta me kursin marxhinal të huasë së Bankës Qendrore Europiane gjatë periudhës së mospagimit, plus tre përqind;

6. *Rrëzon* pjesën tjetër të pretendimit të ankuesit për shpërblim të drejtë;

Bërë në Anglisht, dhe njoftuar me shkrim më datën 10 Maj 2011, në përputhje me Nenin 77 §§ 2 dhe 3 të Rregullores së Gjykatës.

Lawrence Early
Sekretar

Nikolas Bratza
President